

اسطوره هگل و روش آن

(نقدی بر مدعیات کارل پوپر)

والتر کافمان

www.ketab.ir

ترجمه بهنام جودی

قصیده سرا

قصیده سرا

اسطوره هگل و روش آن

(نقدی بر مدعیات کارل پوپر)

والتر کافمان

ترجمه بهنام جودی

ویراستار: شاهین احمدپور

آماده سازی قبل از چاپ: آرمیتا رفیع زاده

چاپ و صحافی: قشقایی

چاپ اول: ۱۴۰۱

تعداد: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۱۸-۰۰-۶

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

تلفن: ۶۶۹۷۲۸۷

پست الکترونیک: ghasidehsara@gmail.com

سرشناسه	کافمن، والتر آرنولد، ۱۹۲۱ - ۱۹۸۰ م. (Kaufmann, Walter Arnold)
عنوان و نام پدیدآور	اسطوره هگل و روش آن: نقدی بر مدعیات کارل پوپر / والتر کافمان؛ ترجمه بهنام جودی؛ ویراستار شاهین احمدپور.
مشخصات نشر	تهران: قصیده سرا، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۶۸ ص.
شابک	978-964-8618-00-6
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه مقاله ای با عنوان "The Hegel myth and its method" است.
عنوان دیگر	نقدی بر مدعیات کارل پوپر.
موضوع	هگل، گئورگ ویلهلم فریدریش، ۱۷۷۰ - ۱۸۳۱ م. — نقد و تفسیر
موضوع	Hegel, Georg Wilhelm Friedrich -- Criticism and interpretation
موضوع	پوپر، کارل ریموند، ۱۹۰۲ - ۱۹۹۴ م. — نقد و تفسیر
موضوع	Criticism and interpretation Popper, Karl Raimund —
شناسه افزوده	جودی، بهنام، ۱۳۶۷ — مترجم
رده بندی کنگره	BA۴۹۲
رده بندی دیویی	۱۹۳
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۳۴۸۷۰

فهرست

مقدمه مترجم	۷
مقدمه	۱۱
۱. پس زمینه پژوهشی	۱۵
۲. نقل قول های ترکیبی	۱۷
۳. تصور «تاثیر»	۲۱
۴. اتهام زدن و بدگویی درباره اغراض	۲۷
۵. متافیزیک هگل	۳۱
۶. دولت	۳۵
۷. تاریخ	۴۳
۸. مردان بزرگ و برابری	۵۱
۹. جنگ	۵۷
۱۰. ناسیونالیسم	۶۱
۱۱. نژادپرستی	۶۵

مقدمه مترجم

انتشار کتاب کارل پوپر تحت عنوان *جامعه باز و دشمنان آن* فصلی جدید در مناقشه بر اندیشه هگل در بخش‌هایی از جهان اروپایی و آمریکای شمالی بود. انتشار ترجمه فارسی این کتاب در فضای فکری ما نیز تأثیرات قابل توجهی در شکل دادن به برخی دیدگاه‌ها درباره هگل داشت که توضیح آن گویا در این مقال نمی‌گنجد. نقدی که پوپر در فصلی از کتابش به هگل داشته است در بخشی از جهان انگلیسی‌زبان توانسته بود «اسطوره»‌ای از هگل را در اذهان برخی از مخاطبان شکل دهد و حتی بر برخی از جریان‌های فکری و پژوهشی نیز تأثیراتی عمیق بگذارد. دامنه این تأثیرات حتی به فضای فکری ما نیز رسیده بود. خوشبختانه در طی چند دهه گذشته و با آغاز جریانی جدید در مطالعات ایده‌آلیسم آلمانی و به‌ویژه هگل پژوهی در جهان انگلیسی‌زبان، بسیاری از تأثیرات پوپر نیز مورد نقد واقع شده و اطلاعات جدیدی از اندیشه هگل به دست آمده است.

۱. مطابق اطلاعات کتاب‌شناختی که از سایت کتابخانه ملی می‌توان دریافت کرد، گویا در طی سه دهه گذشته تاکنون ۴ ترجمه از کتاب پوپر منتشر شده است. البته من فقط به ترجمه‌ای که استاد فولادوند ارائه کرده‌اند دسترسی داشتم.

برخی از این پژوهش‌های ارزنده به زبان فارسی نیز ترجمه شده است. صرف‌نظر از جریان‌های جدید هگل پژوهی، در همان دوره‌ای که کتاب پوپر در جهان انگلیسی‌زبان منتشر شد، برخی از پژوهشگران برجسته نقدهایی مهم به مدعیات پوپر وارد کردند. یکی از آن پاسخ‌های درخور به مدعیات پوپر درباره هگل را والتر کافمان داده است. متنی^۱ که در دست دارید، ترجمه پاسخ کافمان به مدعیات پوپر درباره هگل در کتاب *جامعه باز و دشمنان آن* است که در قالب مقاله‌ای فشرده به نقد تندوتیز پوپر پرداخته است. نقدی که کافمان ارائه کرده است بسیار دقیق و مبتنی بر آثار هگل است و ذیل چند عنوان تنظیم شده است که موضوع بحث پوپر بوده است. کافمان با موشکافی و دقتی مثال‌زدنی، نشان داده است که پوپر به لحاظ روش، منابع و روایتی که از هگل ارائه کرده است تا چه اندازه دچار خطاست. نکته‌ای که جالب‌توجه است، لحن و زبان تندوتیز کافمان در نقد به پوپر است که دست‌کمی از زبان تند پوپر به هگل ندارد. این نکته را در این نظر‌مورد اشاره قرار دادم تا بگویم که در حوزه اندیشه، اهل نظر باهم تعارف ندارند و تیغ نقدشان تیز و برنده است و برخلاف روشنفکران ما که عمدتاً اهل ادب هستند تا نظر، هر نقدی را که موافق نیابند لاجرم به تندزبانی تعبیر و به حاشیه می‌رانند؛ اما اهل اندیشه «حقیقت» را بیش‌تر دوست می‌دارند. از همین رو، مقاله کافمان می‌تواند الگویی خوب برای ارائه نقد مستدل و مستند باشد.

مخاطبی که این متن مختصر را در دست دارد، چنانچه توصیه مرا بپذیرد، بهتر است پیش از مطالعه نقد کافمان، اگر کتاب پوپر را نخوانده است، حداقل مقدمه کتاب و فصل مربوط به هگل در کتاب *جامعه باز و*

1. Walter A. Kaufmann, 'The Hegel Myth and Its Method', *The Philosophical Review*, Vol. 60, No. 4 (Oct., 1951), pp. 459-486

دشمنان آن و همچنین کتاب فلسفه حق هگل را که هر دو به فارسی ترجمه شده‌اند را بخواند یا دوباره مرور کند. از این باب این توصیه را به مخاطب می‌کنم چون کافمان بسیار فشرده و مستند به کتاب پوپر و هگل بحث کرده است و در بیش‌تر پاراگراف‌ها چنان‌چه مباحث کتاب پوپر و هگل را در ذهن نداشته باشیم، کمی فهم ایرادات و نکاتی که کافمان مطرح می‌کند دشوار و حتی نامأنوس خواهد بود. بااینکه ترجمه فارسی کتاب پوپر را در اختیار داشتیم که ترجمه بسیار خوبی هم هست؛ اما ترجیح دادم تا نقل‌قول‌هایی که کافمان از پوپر می‌آورد را خودم ترجمه کنم. کافمان از کتاب فلسفه حق هگل، خرد و انقلاب هربرت مارکوزه و اسطوره دولت ارنست کاسیرر نیز نقل‌قول‌هایی آورده است و من همه آن‌ها را از ترجمه‌های فارسی که در دسترس بود آورده‌ام. نکته آخر این‌که، ترجمه این مقاله را صرفاً به این خاطر انجام دادم تا به برخی از مخاطبان پوپر یادآوری کنم او هم می‌تواند دچار اشتباهات اساسی شود همان‌طور که ایراداتی به اندیشه هگل وارد است.

بهنام جودی